

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудни.
Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Мир вам!

З поступом культури розвиває ся гуманітарна ідея, яка обезвладнює самолюбство та захланність могучих. Чим раз ширші верстви проникає свідомість, що щасте одиниці лежить у відрадних услівях загалу, що ані користь з чужої кривди, ані воля на кошті чужого погноблення не принесє правдивого щастя, трівкої долі.

Хотий бачимо на ділі, що держави раз-враз зброють ся, що щедро оплачувані винахідники здобувають чим раз нові средства морду і знищення, хоть ще загально санкціонованим є масове братоубійство під час війни — то всеж таки вже не вернуть ся давні часи взаємної різні та рабунку між народами.

Се доказує хід найновіших подій. При кінці минулого столітя підніс ся відважний і щирый голос з престола з окликом мира! Прийшло до гаґської конференції. Всі держави Європи і північна Америка згодили ся на роз'ємний суд в разі якоїсь незгоди між ними. Се вже великий ступінь вперед!

Але немов на перекир миролюбному завітові, повстала оружна усобиця на полудневім кінці Африки, не обнятої ухвалями гаґської конференції. Вольний народ Бурів загадала Англія заповонити. Думала легким коштом усунути на бік недогідних собі фармерів, під яких пасовисками крили ся поклади так пожаданого для багатой Англії золота. Але Бурам додавало сили тверде переконанє слухности своєї справи, святий обовязок бороненя рідної загороди і батьківської землі. А Англичанам якось охляло рамя, якось не дописала стратегічна наука, якось не помогла знаменита система транспорту і запровіянтована, якось

остали безуспішними всі величезні средства, які вложила в сю війну одна з найсильніших і найбогатших держав світа.

І тепер чим раз частійше дають ся чути голоси до мирного полагодження полуднево-африканської війни. Вже сам Кітшенер старав ся через... жінку Боти вплинути на него, щоби Бури зложили оруже та жертвував за те деякі уступки, але по нещасливих для Англичан битвах з послідних днів, майже вся англійська праса, а навіть дневники, які стоять близько правительства, домагають ся як найскоршого залагодження війни, яка Англію коштує 1½ мільона фунтів штерлінгів тижнево та пожерла стілько жертв в людях.

На далекім Сході зірвала ся була також завирюха, викликана нетактом та нахабністю європейских торговельників та бундючністю заступників європейских держав. І сей час зірвали ся всі європейські держави з воєнним окликом против Китаю. Були такі певні на далекосяглість своїх цушок та карабінів, на карність війська і вдатність полководців, що думали в кількох тижнях положити жовтого кольоса до своїх ніг.

Вправді невправні до бою Китайці надали, як маконі головки перед наїздниками і ніде не остояли ся, не змогли оборонити ані укріпленої пристани Таку, ані Тіентсіна, ані цісарської столиці Пекіна з его святощами — але білолицим Європейцям не прийшло нічо з сих мордів, жстокостий, варварств, з тих успіхів давно проминулої розбійничо-воєнної епохи.

Нині європейські держави повзяли вже незломний намір до евакуації Китаю. Вдоволяють ся самим приреченєм несприутного китайского правительства, задля винагородження коштів виправи... поки-що на папери. Француске правительство вже видало розказ, щоби знатна часть его війск

повернула до вітчизни. Рівночасно коло 3000 німецких вояків всіло вже на кораблі задля подорожи до Європи, а так само Англія редукує свої оружні сили в Китаю.

Гр. Вальдерзе, світовий маршалок для підбою Китаю повертає до Європи сам, як простий турист. Ще недавно Німеччина заявила була его устами, що доти не цофне своїх війск з Пекіна, доки китайске правительство не виплатить відшкодованя. А тепер він найперший уступає зі своєю маршалківскою булавою та з німецким, гордим орлом.

Надто стало ясним, що китайский двір, мимо своїх голословних приречень, не поверне до Пекіна, доки які-небудь чужосторонні війська будуть там стаціонувати. Але навіть тоді богато зглядів промовляє за тим, що китайский двір вже зовсім не поверне до Пекіна, бо супроти комунікаційних ліній, які тепер побудовано з Таку до Пекіна, він не був би певним свого безпеченьства і свободи.

Отже вислід воєнної виправи всіх цивілізованих держав є уємний, навіть дуже уємний. Бо не лише, що торговля з Китаєм підорвала ся на довший ряд літ, та європейска жстокість настроїла Китай ворожо против себе, але і в самих суспільностях цивілізованих країв сї воєнні свари на початку нового столітя визвали лише відразу, огірченє і кпини.

Давнійші воєводи вертали з лавровим вінцем слави на голові, їм сипали цвіти під ноги і співали похвальні кантати — тепер можуть хиба переглядати в річниках гумористичних часописий свої карикатури, кпини та вигадки на себе за своє кроваве діло. Людска суспільність шукає собі героїв на иньшій, справді культурній та ідейній поли, а для героїв оружа остає ся байдужною, ба прямо неприклонною.

Мимо зброєнь, мимо амбіцій велико-

Львівська духовна семінарія

в літах 1897—1901.

(Дальше).

Драматичне Товариство.

Про час повстаня драматичного товариства не відомо нічого. Правдоподібно початок его не дальше сягає як до 90. років, значить, до часу збудованя нової вишньої семінарії. Закупном куртини і декораций заняв ся мабуть тодішній богослов М. Заячківский.

Кружок драматичний був спершу завжди підчинений Читальні, на що вказує кілька нотаток в сї дневнику, де згадує ся про вистави сего кружка на дохід Читальні, завзиває ся его до життя і т. п. Головою драматичного кружка в році 1896 був Киваш. За его старанем, як читаємо в записках, кружок драматичний, хоч залежний від Читальні, станув на «найвишній точці розвою». На засіданю виділу Читальні з дня 15. жовтня 1897. поручено управу кружка драматичного Куїцкому і зобовязано его дати принайменше одно представленє. Зараз на другий місяць того самого року припоручив виділ Читальні своему голові скликати загальні збори

драматичного кружка, аби вибрати цілий заряд, як директора, режисера та иньших членів заряду. Дохід з представлень, які дає сей кружок, має йти до каси Читальні, а Читальня дає до кружка все, чого потреба.

Дня 14. падолиста скликано загальні збори драматичного кружка, на яких головою его вибрано В. Чайковского. За час его проведу дав кружок невдовзі два представлення, а то: «Драма без горівки» враз з другою одноактивою «На перекир», та в місяць пізнійше «Вязень» і другу штуку: «Кальоші». Уважаючи, що самостійність кружка причинить ся до скорійшого его розвою, ухвалив виділ драматичного кружка звільнитись з опіки Читальні і стати на своїм власнім статуті. Подрібнійше про сю справу згадав я в історії Читальні. На загальних зборах драматичного кружка 23. марця 1898. потверджено виготовлений виділом статут і від тепер маємо вже не кружок а «драматичне товариство». Зараз на самім вступі свого «самостійного» життя понесло товариство велику страту через стрейк оркестри, що все до тепер грала в часі представлень. До оркестри належали переважно москвофіли. В сїм році (1898) они відтягнули ся від всіх семінарицких товариств, отже і від драматичного товариства — посередно. Помимо сего рішив виділ таки відограти без оркестри штуку: «Пошились в дурні» на дохід бур-

си і церкви в Новім Санчі. Але лихо іде все в парі. В переддень представлення одержав ректорат наказ зі св. Юра, щоби заборонити питомцям перебирати ся за жєнщини. Се був тяжкий удар для драматичного товариства. Представленє таки відбулось, але без жіночих роль. Як випало, нема що й говорити! Задля заборони, вступати в жіночих ролях, — до кінця сего року не було вже жадного представлення.

На другий рік став поновно головою товариства В. Чайковский. Ректорат дозволив виставити 26. падолиста 1898 р. штуку «Песотник». Позволено вступати і в жіночих одягах. Музики не було. Друге представленє «Один з нас мусить ожєнити ся» і «О мандат» відограно 9. сїчня 1899 р. В часі представлення грала вже своя, питома музика («українська» зложена з самих народовців). Трєте представленє дало Товариство драматичне в часі побуту угорско-русских богословів. Тоді відограно «Наталку Полтавку».

На сїм кінчить ся діяльність товариства за управи В. Чайковского. Треба признати єму, що він був не лише знаменитим семінарицким актором, але також і найліпшим головою товариства. За его проведу драматичне товариство розвивало ся як найкрасше.

Рік 1900, се рік сну всякого товариского життя в семінарії, отже і драматичного товари-

можних одиниць та дипломатичних забавок, дух людський очевидячки відчуває чим раз глибше та яснійше Божий завіт вселюдської любові: Мир всім!

Промова посла Барвіньського

в загальній розправі над бюджетовою провізориєю на 56-ім засіданні ради державної дня 3. червня 1901 р.

Висока Палато! Перед кількома днями ухвалила В. Палата закон про 9-годинний робочий день для фізичних робітників в копальнях. Думаю, що і ми, посли, маємо право домагатися певних зглядів і правительства і В. Президії. Вимагання, з якими до нас виступають, переходять дійсно наші сили. Прошу для того звинити, що я в так пізній порі (11½ вночі) ще позволяю собі просити Вас о увагу. З другого боку прошу о поблажливості, що я по більше як 13-годинній участі в парламентарній праці, бо сьогодні від 10-ї рано був я на засіданні делегації, тепер дістав ся до слова і не можу вже з потрібною свѣжістю ума говорити.

Як-раз від чотирох літ не маємо парламентарно ухваленого бюджету. Не буду вдавати ся в причини сеї сумної появи, бо они всім добре відомі. Витаю отже з великим вдоволенням сей зворот, який проявив ся з часом в парламентарних відносинах і сподіваю ся, що ся поправа парламентарного положення буде тривка. Сему помалу поступаючому уздоровленню парламентарних відносин маємо завдячити, що по чотиролітній застої приступаю до парламентарного поалагодження бюджету.

Сій обставині, що від чотирох літ не було бюджетової розправи, треба приписати, що послам віднято можливість, обговорити пильні народні потреби. Особливо було се вельми некорисно для економічно слабших і культурно занедбаних народів, до яких належить також руский народ. Позаяк ведемо розправу над бюджетовою провізориєю, якою передовсім займаємо ся, а розправа над цілим бюджетом відложена на пізнійший час, то я лише в головних нарисах буду говорити про потреби і домагання руского народу, застерігаючи собі ширше обговорене на пізнійше.

Передовсім нехай мені вільно буде децю сказати про економічне положення руского народу. Є. Е. міністер скарбу в своїх виводах про бюджет на 4-ім засіданні посольскої палати з 12. лютого сего року зазначив справедливо, що ніколи не можна відчуті живчика державних фінансів, наколи не чує ся живчика народного господарства і задає питання, яке є властиво наше економічне положення. При обговоренні сего питання поділив міністер скарбу велику громаду інтересованих і суспільности на три часті, а іменно на такі особи і заробкові заводи, котрим

нині добре поводить ся, дальше на таких, котрим мірно поводить ся, а на останку признає, що на жаль зовсім природно і дійсно є велике число таких людей і заводів, котрим рішучо зле поводить ся.

Колиж глянемо на економічне положення руского населення в нашій державі, то думаю, що ніхто не посудить мене о пересаді, наколи скажу, що руске населення належить до сеї останньої категорії, котрій зле поводить ся. Далеко переважна часть руского населення належить до рілничого заводу, невзначна часть займає ся ремеслом і крамарством, а дуже дрібна часть давних рілників протягом часу зіпшла наслідком некорисних економічних відносин і лихви на безземельних пролетарів. Ціла черга літ неопради і часто повертаючих елементарних шкід та інші некорисні економічні обставини довели до такого зубоження селянства, що спроможність їх супроти фінансових вимог держави дійшла до границь можливости, а навіть вичерпала ся. Наслідком податкових тягарів (коли маємо крім державних податків на увазі ще додатки кравів, повітові і громадські) і лихого економічного положення є в широких верствах народу така страшна нужда, що доводить населення до розпуки. Руске населення, що з таким привязанем держало ся одідиченої батьківщини, тепер то з розпуки а часто з підмови несумлінних агентів переселяє ся до Америки, сподіваючи ся найти там ліпший прожиток. Але не тільки лихе економічне положення, але також вивиск населення лихварями, супроти яких селянини мимо закона про лихву стоїть безборонним; часто нелюдяне обходженє з селянами деяких адміністраційних органів а особливо податкових езекуторів, причиняють ся до того, що населення радо слухає обіцянок несумлінних агентів і йде в незнані краї, попадаючи там часто в найбільшу нужду. Звертаю увагу на мої інтерпеляції внесені до Є. Е. міністра-президента і міністра судівництва, які доси не удостоїли ся відповіді, хоч дають багато матеріялу правительству, щоби видати потрібні розпорядки.

Передовсім треба селянинові дати спомогу, видобути ся з лихого економічного положення і відосібненого становища. Се заслуге на признає, що правительство здобуло ся на політику інвестицій (вкладів) на великі розміри і переведене систематичне водних доріг, бо через се піднесе ся продукція і торгівля в Австрії (Пос. Пігуляк: в Буковині ні!). Се великий жаль, що там сего не буде. Висунені на перед регуляцій рік дадуть неперечно побіч будови водних доріг і каналів селяському населенню нагоду до зарібку, а з другого боку запобіжать знищенню, яке заподівають повени (Пос. Пігуляк: на Буковині ні!). Але з становища селяньского населення мушу зазначити, що значнійше приневоленє країв, котрі і так фінансово підупали, до

ства. Заборонено не лише давати представлення, але також скликувати навіть невинні гуртвійшні сходини, з дуже малими виїмками. Головою драматичного товариства в часі сего безголова був Чехович.

Сего року, 1901, драматичне товариство знова віджило. Головою его є тепер Охримович. Доси дало оно одно представлення «Верховинці», а до другого приспособлює ся.

Зносини з славянськими богословами, а головню з богословами угорско-рускими.

Про початок зносин руских богословів з чеськими богословами не відомо мені нічого; нема про се найменшої згадки в позісталих дневниках товариств. Що йно на зборах научного кружка дня 13. падолиста 1895 р. згадує ся про «чеський» кружок, який тоді прилучено до научного кружка. Ухвалено також «взяти на себе те, що було цілю кружка чеського». Яка се саме була ціль — не знати; можна лише догадуватись, що вже тоді ведено з чеськими богословами переписку. Рівночасно піднесено в научнім кружку потребу вивчення чеської мови, а задачі учителя підняв ся, як читавмо, Карпінський. Того самого року раджено в кружку над прийнятем чеських богословів, що мали прибути на ювілей Унії, як також над прогулькою до Велиграду.

На зборі «чеського» кружка 25. падолиста

1896 р. перейшла ухвала, звиваюча виділ Читальні, щоби сей вислав «Зорю» чеським бого-словом, «від яких дістають львівські питомці майже всі чеські часописи даром». Читальня дійсно вислала «Зорю» через цілий рік 1896/7. Аж на засіданні виділу 2. листопада 1897 р. рішено внести на загальнім зборі, аби не послати дальше Чехам «Зорі». Внесене се однак на зборі Читальні 4. падолиста т. р. упало, а перейшло внесене Єрмого, аби послати чеським богословам в Оломунці так «Зорю» як також «Дѣло», поки-що на руки питомця Сьветліка, але не яко приватному чоловікові, а яко представителеви товариства, що мають у себе тамощні питомці. Зносин сих з Сьветліком підняв ся писар Читальні — Єрми. На засіданні виділу 3. грудня 1897 р. відчитав він лист від Сьветліка, в яким сей стверджує ествованє в оломунецкій семинарії славянського кружка та каже, що всі его члени дуже радо прийняли гадку на-в'язаня зносин та виміни книжок і часописей. Рішено отже послати поки-що «Зорю» від липня 1897 р. та послідні числа «Дѣла» і зазначити, що се для славянського кружка. Пізнійше послали львівські питомці також «Прапора» і «Душпастира».

(Дальше буде).

участі в коштах будови водних доріг, є неможливе. В усіх змаганнях правительства до вкладів конечно належало-б ся звертати бачність передовсім на селянство, бо оно є підвалиною держави і доси майже зовсім є занедбане.

Для основного і успішного переведення таких вкладових підприємств задля подвигнення селянства була би конечна організація селян, як се предвиджено в начерку закона про хліборобські спілки, котрим займає ся вже господарська комісія. Справді було би се на часі і в інтересі селянства, щоби ся предлога стала законом (голоси: на жаль тепер вже не можна того ухвалити!), протягом сих шести літ, бо ми вже 10 літ ждемо (бо перед 10 роками вперший раз внесло правительство сю предлогу), щоби відтак сойми могли ухвалити відповідні кравіві закони. Лише організованим в спілки хліборобам було-б можливо заспокоїти свої потреби гіпотечного і особистого кредиту, лише тим способом можна би дати селянам нагоду при парцеляціях набувати ґрунти, щоби не були безхлібним і безземельним пролетарятом, лише організованим в спілки хліборобам можна би допомогти до сплати гіпотечних довгів і переведення меліорацій в господарстві; лише організовані в спілки хлібороби могли би брати участь в доставах для війська, як се нераз заявив міністер війни. Треба би в таким разі оснувати центральну спілкову касу для улєкшення спілкового кредиту, як се зроблено в Прусах законом з 15. липня 1895, до котрої тамощне правительство приступило в сумою 5 мільонів марок в трипроцентових листах довжних яко оборотомим капіталом. Теперішня нужда селян стоїть неперечно в звязі з загальнім розвитком економічних і суспільних відносин і не дасть ся усунути якимсь одиноким законом або розпорядком, але тривким і систематичним співділанем держави з заступниками господарства і ремесла. Поодинокі міністерства, а особливо міністерство внутрішних справ, рілництва, торгівлі і залізниць мають важні задачі сповнити в обсягу хліборобства, щоби при щораз зростаючим числі хліборобского населення можна хліборобів погодити з вимогами держави. Щоби відповісти сій задачі, мусить правительство подбати, щоби рілнича продукція сирих плодів збільшала ся, щоби чистий дохід був щораз вищий і щоби хліборобські верстви дивгнули ся з нужди.

(Конець буде).

Спільні делегації.

На вчерашнім, пленарнім засіданні австрійскої делегації промовляли ґр. Шейборн, др. Лехер і др. Крамарж. Політний полемізував з Вольфом і домагав ся приязніших відносин з Росією. Опісля заняв голос дел. Барвіньський (промову подамо пізнійше в цілости — Ред.).

Дел. Барвіньський заявив, що Русини уважають свою привалежність до Австрії гваранцією для свого національного і культурного розвитку. Бесідник висказує признає ґр. Голуховскому за его заграничну політику, признає хосенність тридержавного союзу, але застерігає ся, щоби оно витворювало який-небудь вплив на внутрішню політику. Так само желяю собі приязних відносин з Росією, а то, помимо систематичної русифікації Русинів, помимо баніції руского языка зі школи і церкви, помимо утиску рускої літератури російською цензурою, помимо переслідувань учачої ся молодіжи, — з огляду на державні інтереси.

Дел. Николай Василько протестував против забавів Німців, які жадають для себе гегемонії так у внутрішній, як і заграничній політиці. Бесідник стверджує, що тридержавний союз не викликав опозиції в жаднім сторонництві, але застерігає ся против сего, немов би се була *conditio sine qua non*. Вкінці витає радо зближенє ся правительства до Росії, але заявляє, що доки оно не положить кінця переслідуваням руского народа в Галичині, він не може мати довіря до правительства і буде голосувати против бюджету.

Міністер ґр. Голуховський відповідав на ріжні заміти бесідників. У відповідь дел. Вольфови що-до політики на Балкані, зазначив, що его інформація є зовсім фальшива; дел. Лехерови

признав, що австрійський експорт на Балкан зменшився, але лише з причини більшої рухливості та конкуренції німецьких, французьких і англійських промисловців. Що до мнимого порушення Австро-Угорщиною нейтральності супроти Бурів, відповідає гр. Голуховський Шенереріяцям рішучим запереченням. Гармати виконані в фабриці Скоди в Пільзні були призначені для східної армії, а що до закупи куній на Угорщині, не було властиво відомо, для якої цілі Англичани їх купують. Що до жаданої Шенереріяцями інтервенції каже міністер, що вона була би можливою тоді, коли б обі сторони зажадали сего. Але Англія застерігла ся против сего виразно. Вкінці що до внесення Шенереріяцтв, щоби анектувати Босну і Герцеговину, заявляє гр. Голуховський, що Австро-Угорщина держить ся стисло основ Берлінського трактату, а на підставі его, напому цісареві прислугують в Босні і Герцеговині такі самі права, як давніше султанові, і на сій підставі відбуває ся щорічно рекрутация війська. Се зовсім вистарчає для Австро-Угорщини. Міністер просить о прийняте обговорюваного бюджету.

Після промови справоздавця Бакегена прийнято етат міністерства заграничних справ.

На вчерашнім засіданню прийняла австрійська делегация без дискусії прелімінар спільного міністерства скарбу, спільної найвищої обрахункової палати і замкнене рахунків що до спільних видатків за р. 1899.

Відтак раджено над бюджетом маринарки; промовляли Кафтан, Кебек, Піці, Акман, командант маринарки Спавн, референт Пергелт, почим прийнято сей бюджет в загальній і подрібній дискусії.

Слідуюче засіданє в понеділок.

НОВИНИ.

— **Календар.** В неділю: гр.-кат. Фгерапія еп.; рим.-кат. Прима і Феліціяна. — В понеділок: гр.-кат. Никити; рим.-кат. Маргарети. — Віторник: гр.-кат. Теодозій; рим.-кат. Варвара.

— **З товариства ім. Котляревского у Львові.** Засіданє Виділу відбуде ся віторник дня 11. с. м. о 7½ год. вечером в льокалі тов. «Руска Бесіда». З огляду, що на дневнім порядку є важні справи до поладнання, просить ся всіх Виділових і заступників Виділових явити ся конче в назначенім часі на засіданню.

— **Тарас межі дівчатами.** Любо і радісно бачити, як память Шевченка сьвяткують старші Русини, але о много більша, нетаевна радість огортає нас на вид, як молоденькі патріотки обходять память свого батька Тараса. Сьвідками такої хвилі булисьмо вчера.

Кімнати «Рускої Бесіди» у Львові заройли ся увітченими головками та сьвяточними строїми дівчаток-учениць рускої школи віділової ім. Шевченка. Яка радість пробивала з личок дрібоньких, румяньких малих поклонниць великого генія України, що осьто они, як минулого року, не остали позаду за иньшими синами і доньками Неньки України, і докажуть, що й они уміють на торжественнім обході Тараса віддати честь его памяті, голосячи его віковичне слово незгірше старших.

Почали ся вечерниці: Проф. др. Коцовский настроєним до хвилі голосом звернув ся з щирими, теплими словами заохоти до почитателюк памяті найбільшого нашого поета, генія України і закривав їх до любови вітчизни, любови такої, якою Тарас горів до України. Бесідник навязав до тої хвилі Кобзаря, коли ему «тринайцятій минав, коли він віком стояв на рівні з теперішними своїми поклонницями». По вступнім слові хор учениць відсьпівав милозвучну «Молитву» Лисенка-Ковицького, а потім слідувала деклямація Шевченкового «Перебенді», відданого з чутем п-ною Уляною Кордубівною. Дальше п-на Емілія Любінецка відограла гарно на фортеп'яні А. Діранда «Chaconne», а хор відсьпівав «До весни». Симпатичною точкою програми була продукція на цитрі, на якій п-на Мальвіна Еднака відограла вязанку народних пісень, укладу Кіпеля. Дальше слідувала деклямація Шевченкової «Хустини», відданої звучним голосочком п-ни О. Димчишинівної. Три послідні точки програми вивопнила гра на фортеп'яні п-ни Ольги Голіватівної, деклямація «Побіг трох братів з Азова», передана з одушевленям п-ною Галею Витвицькою і хор «Журба» Глібова. Вей точки програми нагороджувано гучними оплесками, але «Журбу» як вірну і невідступну товаришку кожного Русина, відсьпіваву ученицями по містечку, привитала публіка френетичними оплесками. На закінченє хор відсьпівав «Ще не вмерла Україна» при повстаню з місць всіх при-

сутних. А зібрало ся немало публіки, переважно пань, як рідко. Було також поважне число мушци, так що головна сали «Бесіди», як також дві приміжні кімнати, були битком наповнені публікою.

Загальне вражінє з вечерниць дуже гарне, тож пані учительки віділової школи можуть бути справді горді з публічного виступу своїх учениць, а батьки дітїй повірених до вихованя таким опікункам, повинні їм бути вдячні за примірне і в патріотичнім душі веденє молодого покоління.

— **Репертуар руского народного театру в Коломиї:** Віторник 11. с. м. «Дон Цезар», комічна опера в трех актах Делінгера, в середу 12. с. м. «Власть тьми», драма Льва гр. Толстого, в четвер «Жидівка вихрестка», Погобочного. — В Станиславові: В суботу 15. с. м. «Жидівка вихрестка», в неділю 16. с. м. «Власть тьми», в понеділок 17. с. м. «Дон Цезар».

— **На нинішнє представлєнє «Манру»** зїхали ся до Львова справоздавці не лише всіх краєвих польських часописий, але і цілої закордонної польської праси. Також прибув гр. Носсіг, автор лібретта «Манру». Представлєнє починає ся о 7. год. вечером. — Падеревскій відїздить сейчас по представлєню до Лондону, тому не буде ніяких прийнятї.

— **З Бродів пишуть:** В наслідок неосторожности богослов Валюта трохи не пожив смерти. Один ученик гімназияльній, не знаючи о тім, що револьвер набитий, потиснув курок. Револьвер вистрілив і поцілів богослова Валюту в голову. На щастє куля ударила в кисть і зсунула ся по лиці та не глибоко застрягла в тілі. Телюга, що мав сїдати до іспиту зрілости в брідській гімназії, відїз о Туркевич до Львова, бо ні один з брідських лікарів не хотів брати ся до операції раненої щоки.

— **З львівського університету.** Міністер просьвіти потвердив ухвалу колеції профєсорів виділу богословского львівського університету, допускаячу кс. д-ра Яра Слюсаря, катехита львівської школи реальної, на доцента приватного для теології пасторальної в тутешнім університеті.

— **«Огніво».** Польські товариства академічні в Австрії звязали ся в союз, під назвою «Огніво». В четвер відбув ся в Кракові зїзд делегатів всіх товариств, на яким вибрано комітет до уложеня статутів. «Огніво» поставило собі цілю спомогати убогі товариства академічні позакраєві і дбати про средства поратунку недужих студентів. Осідком союзу є Львів.

— **Водопроводи а злодії.** Львівські злодії використовують навіть заложене водопроводін по домах. Оноді якийсь мушчина зайшов до мешканця льокаторки при ул. Зіморевича ч. 2. і представив ся за інспектора, що прийшов оглянути ситуацію, як має ся в тім домі заложити водопроводи. Коли «інспектор» відїйшов, господарка замітила, що нема оксидованого годинника з ланцуншом.

— **Неділя у войску.** «Ау! Нині гвери, таністри і мундури до візити! Чув! Мають блищати як люстро, я як ні, то підеш тоді в місто, як на мойй багнечайці виросте волосє! Марш до роботи!» — І замість приготувань до «кірхпаради» починає ся «шурованє», шурованє, шите, мите, пранє, прозиваня, лайки та прокляти за кушень черепа або затесаний патичок до вигребування болота з гвінтив карабіна Пекло, Содома і Гомора до самого «бефелю». Ні обмитись, ні помодитись, ні зїсти спокійно. По обіді «пан капраль» оглядає «гвери» і «таністри», а потім «мундури». Прокляти і огядні слова сплюють ся з рота капрала на голову жовніва і его предків та потомків до десятого покоління. При бефелі всіх охрещено офермами і для правви покарано «касарняком». Так відсьвятковано неділю.

— **Іспит зрілости в жіночій гімназії в Кракові** відбув ся в днях 3—5. с. м. До іспиту зголосило ся 18 абітуріянтток. З того здало іспит 16, одну репробовано на рік, а одна одержала поправку.

— **Ярмарок в Стрілсках нових** — як ми доносили вже вчера — покінчив ся кроваво. З вістий, які нині надїшли зі Стрілськ, показує ся, що початок подїї дали жиди. Вони почали перші бити селянку, Ксеньку Кутну. — Кутна купила за 24 сот. бубликів у жидівки Шільдравт Луці і заплатила єї корону. Жидівка спершу удавала, що не має часу виплатити решту, а вкінці заявила, що селянка не дала єї корони і здерла єї з голови хустину. До помочи жидівці прибїгло ще кільканайцять жидів і почали бити Ксеньку. На се збігли ся мужики ратувати селянку. Жиди поугікали, а селяне кинули ся вибивати шиби. Три жандарми, що тоді натролювали на армарку, заступили дорогу товпї, але передні з товпи не могли оперти ся напором в заду і впали на наставлені багнети. Два мужики так тяжко ранені, що нема надїї удержати їх при житю, а два лекше ранені.

— **Найздоровіший воздух** — після запевненя лікарських поваг — находить ся по містах аж на висоті 25 метрів. Таким чином мешканці третого поверха живуть в найздоровішій атмосфері.

Лише біда в тім, що у нас треба дерти ся по кручених і темних сходах на висші «рейони» каменїць, а деінде служать до того вїнди.

— **Удар громовинного току.** В «Revue Scientifique» находить ся статя славного париского електрика Андре-я Брока, в якій автор подає займаючі подробиці з власних досьвідів з громовинним током. В сій статі читаємо, як Брок зїткнув ся раз з провідником громовини о напярженю 110 вольт і 42 періодах в секунді. Се напярженє було достаточне, щоби убити чоловіка. Брок завдячує житє лише притомности свого асистента, що в трех секундах перетяв ток громовини. Скіра на руках була ненарушена, бо ударений держав в руках оба електроди. В наслідок корчу м'яснів упав Брок на землю і старав ся випустити з рук електроди, але руки сціплені мов залізом відказали послуху. В критичній хвилі пригадав собі, що від смерти ділять его мала хвилина, бо ток є перемінний... і серце леда хвиля ударило в послідній раз. Замість крикнути до асистента «перетни дрот», вимовив якесь слово неозначене словарем. Сьвідомість опускала его, починаючи від рук і туловища. В очах позеленїло, а стїни хати немов валились на него — вкінці стратив сьвідомість. Тимчасом асистент перетяв дріт і підїс Брока з землі. По хвилі почала повертати сьвідомість удареного громовиною. Він не чув ніякого болю лише з переляку тряс ся мов в лихорадї. Здавало ся ему, що не має ні рук ні туловища, лише голову і ноги. Коли асистент доторкнув ся его руки, а обісля щипав его в рамя, Брок не чув ніякого болю. Аж по 4 мінутах почав легко рухати лїктями, а по четврти години міг рухати пальцями. Вкінці міг держати неро в руці. Постепенно вертала вразливість шкіри і м'яснів, але холод не переставав морозити по цілім тілі. Такий стан травов околї пів години і повторяв ся, коли Брок дотикав металевого дроту. В ліжку почув він тяжку духоту, немов би при атакови серця. Так було три четврти години, но чім духота устунила. Ще другого дня Брок був немов збитий і аж по двох добах повернув до давного здоровля. Переминаюче пораженє тіла можна собі пояснити тим, що ток ділав на мозок, або що поразив м'ясову тканку. Послїдний здогад є о стілько імовірнійший, що паралїж членів тіла буває в таких случаях тим довїніш, чім більшою є сила громовинного току. Атаки серця були знова наслідком тругин, які потворили ся в крові через нечаянне подразненє м'яснів.

— **Молодецький король іспанський** зїткнув ся перший раз з народом в дни сегорічних своїх імянин. На площі за містом відбував ся тоді перегляд войска. В пивших краях відділили би військовим кордоном місце призначене для військових вправ а видїями. В Іспанії інакше. Там люди прямо лізли межі коней і спинали вправи. Найбільша глота була в тім місці, де був молодий король. Товпи тиснули ся так, що король не міг нікуди рушитись. Его бавив той стиск, але не міг нічо порадити, а мав переїхати на противну сторону площі. Спершу розглядав си довго на окруженє, аж по якійсь хвилі промовив лагідно: «Перепрашаю дуже паньства, але мушу сюда переїти». Товпи розступили ся і з уст всіх залунало — «Най живє».

— **Дрібні вісти.** В Ілїнцях, сьнятинського повіта, як звідтам доносять, розвязала ся в сїм році заснована там ще 1890 р. читальня «Просьвіти». — Дня 5. с. м. о годині 1½ пополудни переїхав на смерть особовий поїзд ч. 312, що ішов з Черновець до Станиславова, на шляху між Хриплином а Станиславом зарібницю Марию Дїдик. Нещасна хотїла переїти півперекшин, коли надїхав поїзд і убив єї. Заряджено слїдство. — В Парижі помер на удар серця ординат Ян гр. Тишкевич. — Географічне товариство льондонське обдарувало італійського князя Абрुцїв сьпеціальним медалем за его хосенну діяльність на поли етнографії і географії.

— **Гумористичний кутик.**

Поправив ся.

— А що, Іване, чи вже не беш ся тепер в корчмі?

— Та вже не бю, бо мусїв приречи попови на сповіді; тепер лише давлю за горло...

Діточий розум.

— Де ви, мамочко, родили ся?

— В Кїві.

— А татко?

— У Львові.

— А я?

— А ти в Коломиї.

— Як се дивно, що ми так разом зїшли ся і так добре познакомилсь.

Телеграми.

Відень, 8. червня. Стояловці пос. Шаєр, Бомба, Фіак і Вільк зголосили нині своє вступленє до польского Кола. Коло відбуло засіданє, на яким прийнято Стояловців.

Станиславів, 8. червня. В наслідок зливи перерваний на 4 дні рух поїздів межі Яремчем а Тартаровом.

Париж, 8. червня. Дневники доносять, що Франція буде тепер вести в Мароку активну політику. Мароканський султан згодився на об'яте Францією протекторату над Мароком, на що мали згодитися Німеччина, Англія, Італія і Росія, а лише Іспанія заперечувала.

Йоганесбург, 8. червня. До тепер 7 законів є назад в повнім руху; дальші закони отворять небавом.

Мадрид, 8. червня. «Liberol» доносить з Барцельони, що підчас вчорашньої процесії Божого Тіла, хтось кинув з вікна запалену кулю з паперу. Публика гадаючи, що се бомба, зачала товпити ся і в стиску зранено около сто осіб; надто зайшло кілька немилих демонстрацій на ріжних точках міста.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 1. червня до 16. червня 1901.

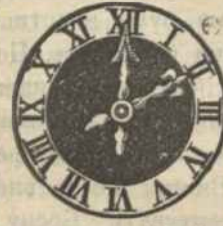
При співучасті військової музики 24. п. п.

1) The Nesadsons, музикальні парискі камінярі. 2) The A. Paolis, ексцентричні акробати з пудльом Каро. 3) L' Effer, знаменитий комік французский. 4) Trio de Fidardy, коміки, акробати і фантасти. 5) Kiss і Sarwaschi (3 пані і 2 пани) малярські співви і народні танці. 6) Abs-Asello і Miss Catharina, світові гімнастичні продукції. 7) Оркестра, 8) Hera, жонглер, 9) Schaefer, дуетистки. 10) International asta Trio, наслідувачі дзвонів і співачки серенад.

Що дня о 8. год. вечером велике представлене. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці High Life представлене. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах, яко гарна прикраса комнат
Картини: Верещагіна, Шевченко в домини і Сластьона, Шевченкова могила.
Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.



За знамениті виробы преміованій п. в. державною медаллю.
F. MORAVUS,
Brünn, Grosser Platz,
у вченій слухач технічної школи для виробу годинників в Белі (Швайцарія), вироблює і доставляє годинники на вежі, церкві, школи, урядові будівлі, фабрики, замки, вілі і т. п. в найточнішим і фаховім викінченю по найдешевших цінах. Цінники на жадане даром. Вивіз на Схід.
9—26

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шкід.

«Дністер» припоручил Преосвящ. Ординарияти Всеч. Духовенству і вірним всіх трех Епархій.

Фонди гваранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор.	11	сот.	} разом 520.406 кор. 66. сот.
Резерва премій	171.942	„	—	„	
Резерва спеціальна	6.000	„	—	„	
Фонд емеритальний	30.924	„	54	„	

Тарифи «Дністра» умірковані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроблемно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліси «Дністра» приймають при позичках гіпотечних: Банк крайвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тереховлі, Заліщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через «Дністер» іде часть провізії на рускі публичні добродійні ціли; поліси і квіти видає Краківське Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій «Дністра». Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошення о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра»

ВІД ОГНЮ обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

На житє обезпечайте ся тільки через «Дністер».



Сезон від 1. червня до кінця вересня

В Микуличині

над трема Прутами

отварає заряд

„Народної Гостинниці“

зі Львова

готель і реставрацію

в віллі о. Галайчука.

Заряд приймає купелевих гостей на цілий сезон мешкане, також в цілим удержанем. Сезонові домівки в готелі під власним зарядом по 2—3 покої по дуже умірених цінах. Можна винайма-ти і на місяці. Кухня і пивниця у власнім заряді, окрема читальня для гостей, купелі в Прутї о 200 кроків від готелю, прогульки нетомлячі задля догідного положеня місцевости, а велізнична станція о 150 кроків від готелю.

Зголошення приймає п. Микола Заячківський у Львові (ул. Сербска ч. 17) до 1. мая, а опісля в Микуличині.



Важне для хліборобів!

САМОЧИННІ

приряди до підливання

в ціли

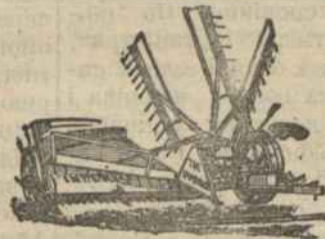
знищення дикого ріпаку

і дикої гірчиці, перевізні на більшій площі,

а переносні

для менших

ужитків.



косярки

до трави, конюшини і збіж

Кінні до розстрісаня сіна.

Грабярки кінні до сіна.

Найліпшою сіваркою

рядовою в Ph. Mayfarth & Co.'s

ново споряджена

„AGRICOLA“

(система пересування коліс)

до всіляких насін і ріжнородної величини висіву без зміни коліс; на ґрунта гірські і рівнинні, дуже легко ходячі, незмірно тревалі, дуже дешеві.

Уможливають дуже велику ощадність в праці, часі і грошах.

Ручні праси до сіна і соломи, лускачі до кукурудзи, керати, молотильні, млинки до чищення збіжжа, триери, плуги, вальці, борони вирабляє і достарчує яко спеціальність з порученем, в найновішій вибірній за найліпшу узнаній конструкції

PH. MAYFARTH & Co.

ц. к. уприв. фабрика машин ріжн. особливша фабр. прас до вина і машин до овочів. у Відни, II. Taborstrasse Nr. 71.

Відзначена 400 золотими, срібними і бронзовими медалями.

Богаті каталоги і численні письма з узнанем — даром

Агенти і відпродавці пожадані.

Хто ще не читав

ФРАНЦА МЕШКА:

Драма на селі

ціна 70 сот.

і того самого автора:

НАГУЛА

ціна 30 сот.

оповіданя з життя Словінців в перекладі І. Кузіва

нехай як найскорше замовить сі дві книжочки в Наук. Товар. ім. Шевченка, ул. Чарнецького 26, або в Ставропільській Книгарни ул. Руска у Львові.

Вейляці

КУПОНИ

ВИЛЬСОВАНІ

цінні папері

виплачує без потрученя провізії або копіїв

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.